

Kehitysvammaisten Tukiliiton lausunto HSL koulumatkatuetun opiskelijalippujen hankkimisesta

Kiitos lausumisen mahdollisuudesta opiskelijalippujen hankkimisesta kehitysvammaisten tai vastaavaa tukea tarvitsevien henkilöiden näkökulmasta.

Kehitysvammaisten Tukiliitto pyysi asiaan myös kommentteja HSL alueen kehitysvammaisten tukiyhdistysten vaikuttamistyöryhmien toimijoilta eli suoraan HSL:n palveluiden käyttäjien edustajilta. Haluamme nostaa saavutettavuuden näkökulmasta esiin seuraavat asiat.

1.

Myyntikanavat, joissa koulumatkatukiliput olisivat tarjolla.

- Koulumatkatuki koskettaa itsenäisesti liikkuvia opiskelijoita, joille ei ole myönnetty vammaispalvelun mukaisia opiskelumatkoja. Heidän näkökulmasta korostuu palvelun ja lippujen kognitiivinen saavutettavuus, johon tulee kiinnittää erityistä huomiota. Tämä tulee huomioida myös HSL:n sovelluksien kohdalla. Kaikki eivät pysty käyttämään ns. älypuhelinta tai sen käyttö on saavutettavuuden takia eri tavoin rajoitettua. Onko HSL:n sovelluksia testattu erityistä tukea tarvitsevien ihmisten käytettävyyden ja saavutettavuuden näkökulmasta?
- Millaiset ovat Rautatieaseman palvelupisteen aukioloajat? Ovatko ne myös iltaisin ja viikonloppuisin auki. Erityistä tukea tarvitsevat henkilöt eivät kaikki osaa eivätkä pysty asioimaan digitaalisesti esimerkiksi HSL sovelluksen (äpin) kautta. Heille tulee olla henkilökohtaista apua ja henkilökohtaista palvelua riittävän helposti ja eri aikoina saatavilla. Muissa myyntipisteissä näitä lippuja ei olisi antamane tiedon mukaan tarjolla, niin miten turvataan esimerkiksi muualla kuin Helsingissä asuvien ja henkilökohtaista palvelua tarvitsevien henkilöiden lippujen saaminen, että ne olisivat edes kohtuullisesti saatavilla?

2.

Koulumatkatukilippujen tuotevalikoima

- Onko lippuvalikossa ja -hinnassa huomioitu lapsen lipun lisäksi eläkeläislippu? Kehitysvammaisista tai vastaavaa tukea tarvitsevista ihmisistä suuri osa opiskelee nuorena ja aikuisena jo ollessaan työkyvyttömyyseläkkeellä. Työkyvyttömyyseläkkeelle osa heistä siirtyvät jo 16-vuotiaana ja osa Kelan Nuoren kuntoutusrahan päätyttyä. Myös eläkkeellä opiskellessaan (esimerkiksi 16–17-vuotiaana) heillä on oikeus Kelan koulumatkatukeen ja heillä tulisi olla samanlainen oikeus matkoissa opiskelijahintaan kuin vastaavasti 7–17-vuotiailla: *”Ne toisen asteen*

opiskelijat, jotka ovat ikänsä puolesta oikeutettuja HSL:n lastenlippuun (7–17-vuotiaat) tai opiskelijalippuun, saivat koulumatkatukilippunsa ko. asiakasryhmään sidottuun hintaan.”
Kun henkilö täyttää 17 v ja Kelan koulumatkatuki säilyy, antaako tämä aikuinen-asiakasryhmän koulumatkatukiliput vastaavan opiskelijaedun?

- Ns. puolen kuun lipussa heille, jotka eivät pysty käyttämään HSL:n sovellusta, olisi teillä tarjolla *pahviset kortit*. Tämä kuulostaa hankalalta ja riskialttiilta sekä hiukan vanhanaikaiseltakin ratkaisulta esim. yksittäisten pahvisten korttilippujen häviämisen osalta. Tähän toivotaan kehitettävän esim. lipputuotetta tai korttia, johon ladataan tietty määrä matkustusosoikeutta.

Toivomme, että näihin asioihin kiinnittäisitte vielä huomiota niin palvelunne olisivat myös erityistä tukea tarvitsevien ja palveluitanne käyttävien henkilöiden saavutettavissa. Helsingin seudulta löytyy varmastikin myös tarkempaa käyttäjäkokemusta tai testaaajia mm. paikallisen kehitysvammaisten tukiyhdistyksen kautta.

Hämeenlinnassa 20.1.2023

Kehitysvammaisten Tukiliiton puolesta
Salla Pyykkönen
Etelä-Suomen aluekoordinaattori

salla.pyykkonen@tukiliitto.fi

050 5288392